No. 1058 Zaterdag 2 April 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 1 April.

PASCHEN.

Meer dan een nationaal feest van een afzonderlijk rijk, of een roemrijke herinnering aan een glorieus wapenfeit van een heldenvolk, een jubeldag is het heden voor alle volkeren der aarde, het feest der overwinning en zegepraal Gods, het feest der bevrijding van geheel de wereld, de glorie van het Licht boven de Duisternis, het triumpheeren van de gerechtigheid over de zonde, de eindvictorie der liefde Gods over 's menschen ondankbaarheid.

Paschen, het feest van vrijheid en vrede, van vrede en vrijheid voor de kinderen Gods, voor allen, die in Hem gelooven.

Eeuwenlang hield Pharäo, het uitverkoren Israël geboeid in slavenketenen; het joodsche volk werd niet slechts gekromd onder vernederenden arbeid, het werd verdrukt, vertrapt, gemarteld; het familieleven werd verwoest, het volksbestaan bedreigd. Zoo diep rampzalig gevoelden de Israëlieten zich, dat zij Mozes en Aäron geen geloof wilden schenken, toen zij in Jehova's naam hun de bevrijding aankondigden. Slechts door buitengewone teekenen van Gods oppermacht overtuigd, begon de hoop op verlossing langzaam te herleven in hun fel geschokt gemoed

Jehova zond den dood tot alle eerstgeborenen der Egyptenaren, maar had zijn slaanden engel uitdrukkelijk geboden de huizen, wier deurposten geteekend waren met het bloed des lams, voorbij te gaan. Gods wrekende hand sloeg geheel Egypte, maar spaarde het land van Gessen, de provincie der Joden.

Hoe bewonderden de Israëlieten Jehova's macht over den dood, hoe dankten zij Hem voor hun uitverkiezing. Overal in den lande rouw en droefheid over de gevallen dierbaren, in Gessen blijdschap, omdat de dood daar niet had durven binnentreden.

Dit was de eerste Paaschvreugde.

Toen sprak. Pharäo tot Mozes: Gaat, trekt weg van mijn volk, gij en de zonen Israëls, gaat en offert uwen God.

Nauwelijks echter was het volk uitgetrokken, of Pharäo voelde spijt over het verlies van zooveel slaven, zijn trotsch hart kon niet verdragen, dat Jehova grooter was dan hij, en hem machteloos had gemaakt, en vernederd in de oogen van zijn rijksgrooten.

Met een machtig leger achtervolgde hij de Israëlieten.

Angst en ontzetting viel over het Israëlitische legerkamp aan de oevers der Roode zee. Vóór zich zagen zij de zee, achter zich het leger der vijanden.

Een zware wolk plaatste zich tusschen de twee legers, schoot heldere stralen voor zich uit over de zee en verdreef den donkeren nacht voor Mozes en zijn legerscharen, maar liet achter zich alles in dikke duisternis gehuld.

Toen strekte Mozes zijn hand uit over de zee; de wateren scheurden van een, drongen terug en verhieven zich als twee vasten muren langs een breed pad, dat leidde naar den tegenover liggenden oever, naar de woestijn van steenachtig Arabië.

De dag begon te lichten en de verbaasde Egyptenaren zagen hun vijanden veilig voortschrijden tusschen de vastgehouden golven.

In dwazen overmoed snellen zij hen achterna, Israël heeft reeds de zandige vlakte der woestijn bereikt en Pharäo bevindt zich met zijn leger, met paarden en strijdkarossen te midden der wateren. Opnieuw strekt Mozes zijn hand, uit, de golven hernemen hun loop en sluiten zich boven de hoofden der Egyptenaren.

Laat ons den Heer lofzingen, wat glorievol werd Hij verheerlijkt. Het paard en zijn berijder wierp Hij in zee!

Dat juichte en jubelde aan den oever, dat danste vol blijdschap voor den Heer, die opnieuw Israël gevrijwaard had tegen den dood en het verlost had van zijn vijanden.

Dat was wederom een paaschvreugde; dankbare blijdschap over de verlossing uit de slavernij, eerbiedig huldebetoon aan God om hun wondervollen tocht door de zee, waarna zij binnengeleid zouden worden in het beloofde land, dat overvloeide van melk en honing.

Wie onzer stemt niet in met het triumphlied der Joden na zulk een verlossing, na zulk een overwinning? Wie onzer gevoelt niet hoe oprecht die blijdschap huns harten geweest moet zijn, toen zij de vernietiging hunner vijanden aanschouwden en zich zelven vrij voelden, vrij en beschermd door een machtigen God, die hun nog grooter vreugde bereid had en zijn vernederde kinderen maken zou tot een groot en krachtig volk?

En dit alles is slechts in voorafbeelding geschied.

Wij, christen-volken, wij vieren het ware paaschfeest, de verlossing niet slechts van het lichaam, maar ook van den geest, van onze zielen, onze bevrijding uit de slavernij des duivels, uit de boeien der zonden.

Christus is het ware Paaschlam, dat geslacht wordt, met welks bloed wij geteekend zijn om ons te vrijwaren tegen den eeuwigen dood. Ook ons bestraalt een lichtzuil, om ons een vast pad te wijzen te midden der woelige, onstuimige levenszee. Zij, die niet beschenen worden door dat licht, die niet wandelen in dat licht, zullen jammerlijk omkomen in de golven en nimmer den vasten oever bereiken van vrede en geluk.

Wij mogen vernederd en verdrukt, gemarteld en achtervolgd worden door onze vijanden, kalm zullen wij gaan door die diepe zee van vernedering, van lijden en smarten, omdat wij het licht volgen van ons geloof, het licht, dat ons den weg wijst naar ons vaderland. O, mochten wij altijd leven als vrije kinderen Gods, en niet opnieuw ons kluisteren in de zonde, mocht eindelijk de dageraad voor ons zijn aangelicht van den dag, waarin Christus ons levenslicht voor ons is opgegaan, als onze weg waarheid en leven. Hij heeft ons gebracht van de duisternis tot het licht, ons uitverkoren uit de zondige wereld, ons zijn genade, zijn liefde weder geschonken, hij wil ons vereenigen met de engelen en heiligen Gods.

Dat de zonde en misdaden dan van ons wijken, dat wij als gezuiverden leven. De onschuld is ons wedergegeven; zij, die bedroefd waren, kunnen zich weder verheugen. De eeuwige vreugde zal eens ons deel zijn, en hier op aarde zullen wij leven in kalmte en vrede.

Stellen wij ons de blijdschap der Israëlieten voor op den dag van hun verlossing en overwinning.

Duurzamer is onze verlossing, vollediger onze overwinning.

Laat ook ons dan juichen en jubelen op dezen heerlijken feestdag en in de volle beteekenis van het woord elkander toewenschen:

EEN ZALIG PAASCHFEEST!

Feuilleton.

Hoeveel een oorlog kost.

Voor enkele weken gaf het Duitsche weekblad *Ulk* een caricatuur te zien op den toestand, die veel te denken gaf. Rusland en Japan stonden daar gereed, elkaar aan te vallen, maar zij werden weerhouden door een leege beurs.

En meer dan ooit is er, om oorlog te voeren, geld noodig; geld, dat niet ten onrechte de *nervus rerum* wordt genoemd, zou men zeker ook den „zenuw des oorlogs" — nervus belli — kunnen noemen. Om een denkbeeld te geven van wat in onzen tijd een oorlog kost, zou men kunnen aanhalen wat de bekende economist Schaffle, die in Oostenrijk minister van handel was, in 1896 daarover schreef. Hij berekende dat de kosten van een oorlog per dag zouden zijn: voor Oostenrijk 13 millioen, voor Duitschland of Frankrijk 25 à 26 millioen, voor Rusland 28 millioen franks. De berekening der kosten van een oorlog in een vreemd werelddeel, de oorlog van Engeland in Zuid-Afrika heeft het bewezen, overtreft deze opgave van Schaffle nog.

De laatste groote oorlog, die in Europa gevoerd werd, die tusschen Frankrijk en Duitschland, kan ons eenigszins een denkbeeld geven van den omvang dier cijfers, die nu en dan doen denken aan de reusachtige getallen, waarmede men in de sterrenkunde de afstanden der hemellichamen meet.

De *Comptes généraux* van de Fransche Regeering doen zien, dat in 1870 voor de gewone uitgaven van het ministerie was uitgetrokken een bedrag van 373 millioen franks, en dat de buitengewone credieten van 17 Juli tot 26 December bedroegen 1316 millioen franks. Voor de vijf maanden van den oorlog gaf dat een gemiddeld bedrag van 250 millioen franks per maand. De rapporten van den heer De Roussy gedelegeerden van den minister van financiën bij de regeering te Tours, zeggen: Gedurende den eersten tijd beliepen onze uitgaven 5 millioen per dag, doch reeds in December waren zij tot 10 millioen gestegen, en ondanks alle pogingen om zuinig te zijn, konden wij dat bedrag van 10 millioen niet verminderen.

De president van de commissie voor de landsverdediging verklaart eveneens, dat in Januari 1871 de uitgaven 10 millioen per dag bedroegen. En dat dit bedrag niet boven de begrooting ging, blijkt uit hetgeen door den minister van financiën Magne werd gezegd, toen hij op 5 September 1870 de portefeuille aan Ernest Picard overdroeg: „Wij hebben zeker tien millioen per dag noodig en ons crediet bij de Bank raakt uitgeput."

Wij vinden datzelfde cijfer van tien millioen per dag (voor de troepen in de Fransche provincies, Parijs was daarbuiten) in bijna alle opgaven van dien tijd. En uit de berekeningen, die De Freycinet geeft in zijn *Guerre en province* zien wij, voor hoeveel man deze berekening geldt.

Het gemiddelde aantal troepen. onder de wapens, bedroeg volgens die opgaven 600,000 man staand leger en 300,000 tot 400,000 mobielen, dus ongeveer een millioen. Freycinet berekent dat de kosten van onderhoud voor die troepen bedroegen per hoofd en per dag 9.77 franks, hetgeen vrijwel overeenkomt met het bovengenoemde cijfer van 10 millioen franks per dag.

Dat was in een periode, die dertig jaren achter ons ligt, toen de legers veel kleiner en de uitgaven minder waren. Thans heeft Frankrijk niet langer een leger van 600,000 man, met 400,000 mobielen, maar een leger van meer dan 2,000,000 man; Duitschland van 2,500,000, Oostenrijk van 1,300,00. Italië van 1,200,000. Tegen diezelfde berekening van 10 franks per man en per dag zou dus een Europeesche oorlog 70 millioen franks kosten.

Maar het minimum-kosten per hoofd is ook vermeerderd. De cijfers door De Bloch gegeven in zijn bekend geworden studie, die de aanleiding tot de vredesconferentie is geworden, zijn veel hooger. Hij berekent den coëfficient gedurende den oorlog per hoofd op minstens 15 franks. En hij doet dat op de volgende gronden.

In 1877-78 heeft Rusland, gedurende den oorlog met Turkije, uitgegeven een bedrag van fr. 12 per man en per dag, en toen heeft het Russische leger nooit grooter effectief gekend dan 350.000 man Het is gemakkelijk in te zien, dat voor een oorlog waarin gewerkt wordt met legersterkten van 2 tot 3 millioen man, de uitgaven veel hooger zullen zijn, naar De Bloch berekend minstens 25 percent. Daarbij komt nog dat de eerste uitgaven, voor het gereed maken van een leger voor den oorlog, door deze reusachtige legersterkten ontzettend zijn gestegen. Ook hiervoor heeft De Bloch, en zijn voetspoor Jules Roche, berekeningen gemaakt.

Op den grondslag van een leger

OPLEIDING ONZER AMBTENAREN.

Ongezocht troffen wij in de *Handelingen* over de wijziging en aanvulling der wet tot regeling van het hooger onderwijs een woord van den heer DE SAVORNIN LOHMAN, dat een logische conclusie is op onze beschouwing omtrent de detacheering onzer ambtenaren naar Nederland. Den lezer zij herinnerd, dat spreker sprak over het verleenen van den *effectus civilis*, het recht om diploma's uit te reiken, aan de vrije universiteiten. Uit deze redevoering stippen wij het volgende aan:

„Ik moet opmerken, dat ik aan dien *effectus civilis* voor den Staat niet die groote waarde hecht die velen er aan hechten. Men zou m. i. de geheele zaak kunnen afschaffen. De maatschappij is verstandig genoeg om diegenen uit haar midden te kiezen, die zij het geschiktste vond; zij gaat dan ook vaak meesters in de rechten voorbij, en daar heeft zij groot gelijk in. In vroeger tijd werden kantonrechters en griffiers niet altijd geboren uit meesters in de rechten, maar alleen bij voorkeur; en nu heb ik gedurende het grootste deel van mijn ambtelijk leven gewerkt met twee griffiers, voortreffelijke menschen, maar die geen van beiden gepromoveerd waren en ook niet gestudeerd hadden. Het waren de beste, die ik ontmoet heb. Ik hecht veel minder aan dien *effectus civilis* dan anderen. Wie goed gestudeerd heeft, zal natuurlijk het meest in aanmerking komen voor een betrekking, en daarom is het in vele gevallen wenschelijk een goede, liefst een universitaire opleiding te hebben gehad. Maar daaruit volgt niet, dat uit het bezit van een diploma het bezit ook van de noodige capaciteit blijkt. Ik geloof echter niet, dat deze Kamer heel licht zal overgaan tot afschaffing van dien afgod, en ik ga hier dus niet verder op in.

Ik zou echter meenen, dat wij nog beter zouden doen met een ander stelsel te volgen, namelijk het Duitsch.

Ik zal daar echter nu niet verder over spreken; het kan toch niet bij dit ontwerp worden uitgevoerd, want het is een zaak van grondige studie; maar ik ben overtuigd, dat het voor alle Universiteiten een groot voordeel zou zijn, wanneer de doctorale titel een zuiver wetenschappelijke werd en de Staat — wanneer hij aan een zekeren betrekking verbinden wil het afleggen van een examen — daarvoor dan benoemde een commissie, samengesteld uit hoogleeraren en ambtenaren, maar dan ook van te voren aan hen, die zich aanmelden, de gelegenheid gaf om in het dagelijksche, practische leven de noodige kennis voor dat praktisch examen op te doen."

Wij zien dus wederom bevestigd; op de praktijk komt alles aan. Die praktische opleiding kunnen onze ambtenaren nergens beter dan op onze kantoren genieten. Men zorge er slechts voor hen, niet slechts in hun ondergeschikte betrekking steeds te beschouwen als employé, klerk of hulpambtenaar, maar ook als een jong ambtenaar, die opleiding noodig heeft om zich te bekwamen voor een hoogere betrekking. Men geve hem daartoe de noodige gelegenheid.

Wil men aan *sommige* benoeming een examen laten voorafgaan, afgelegd ten overstaan van een commissie samengesteld uit gegradueerden en ambtenaren, zoodat de candidaat onderzocht kan worden theoretisch en praktisch, dan zal detacheering naar Holland nog veel minder noodig wezen en de opleiding onzer ambtenaren zijn overeenkomstig de behoeften der kolonie.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

„Voor de twee heeren doctoren van de *Kortenaer* zal een bezoek aan ons eiland juist geen sinecuur zijn," zoo iets pende ik in mijn laatst geschrif van 20 Febr. En de feiten hebben bewezen, dat ik wel degelijk een goeien blik in deez' question brulante gehad heb. 't Is altijd prettig, als men gelijk heeft, vandaar dat ik mij — onchristelijk genoeg — dan ook fameus in mijn schik voelde, toen ik die massa patiënten naar het fort zag dringen om daar heul en genezing te zoeken voor werkelijke of misschien ook wel eens ingebeelde kwalen en ziekten. Maar ik loop mijn gedachten vooruit. Wat is er gebeurd op het immer zoo in-saaie, in-doodsche St. Eustatius?

De *Kortenaer* liet Zaterdag-ochtend 12 Febr. zijn reuzenanker op onze ree ratelen. Alomme wapper-klapperde de driekleur omhoog. Boven op het klif een menschendrom zwart en wit met open monden en sterk gesticuleerende armen. Aan de bay, de spes Eustatiana buiteldansend, porters met gespierden kuit door het water ploeterend, tuk op buit, havenmeester met gewichtig gezicht, snorbijtend, zwartgejast, op de golven dansend in lichtgrijzend gouvernementsboot. Twee heeren in 't wit springen aan land. Geen sabel, da's 'n tegenvaller. Men zigzagt hijgend het stijlen bergpad op, nauwelijks boven of Dr. Portenger, dat is dien een met ze'n ronden kurkhoed is reeds in functie, geconsulteerd in 'n ernstig geval van....... enfin dat komt er minder op aan. Maar verbeeldt U, 'n paar uurtjes later wordt ook Dr. van Trotsenburg op ons zwartzandig strand geworpen. Twee doctores tegelijk op St. Eustatius, ongehoord feit, ongekende weelde, waard om met gouden letteren in de eerbiedwaardige kronijk van St. Eustatius te worden geboekstaafd, vereeuwigd voor het verre nageslacht. En van dat oogenblik af begon de stroom van zieken te vloeien, eerst zachtkens kabbelend, later bruisend als 'n niet te weerhouden, onstuimige baujir.

Dinsdagochtend vertrok het oorlogsschip naar St. Kitts en St. Martin, en ik geloof niet, dat ik heel ver bezijden de waarheid ben met de veronderstelling, dat dr. Portenger 'n zucht van verlichting slaakte, toen hij weer goed en wel heelhuids aan boord van den *Kortenaer* was.

Dr. Trotsenburg bleef nu alleen achter. In het (ja, denkt maar niet zoo min van onze rots) „openbaar ministerie" had Hij zijn tenten opgeslagen. De trouwe goedlachsche, immer goedgemutste ziekenoppasser Hendriks functioneerde als apotheker. Diezelfde muren die weleer niets anders vernamen dan de strenge stem van den officier van justitie of te wel het bedremmeld schuldbewust gestotter van den wetsovertreder, hoorden nu met verwondering vreemde klanken, dokters sonore stem ondervragend, adviseerend, moed gevend, of wel het pijnlijk gesteun van kleinzeerige kiespijnlijders. En in het middaguur in het schroeiend tropisch zonnetje zag men de dokter met korte driftige passen zich door het stadje haasten. Hier gaf ie 'n jaap, daar trok ie 'n kies, weer ergens anders voelde ie 'n pols of verbond 'n lang verwaarloosden wond. Een ander maal weer zag men hem te paard naar het Lazaretto rijden, wind, zon en regen trotseerend.

Wilt ge eenige cijfers? In die dagen behandelde Hij (om nu nog geen eens van Dr. Portenger te spreken) 'n 180 patienten, waarvan velen een of tweemaal terugkeerden, en trok Hij met buitengewone handigheid 'n goeie 70 kiezen en tanden. Mij dunkt, deze cijfers spreken. Is 't wonder, dat 't volk hem hier op handen droeg, dat arm en rijk, jong en oud, bij zijn vertrek bloemen aanbracht, manden vol, dat men hem op een der avonden 'n bescheiden serenade bracht en kinderen, den laatsten dag, de twee doctoren toezongen met hun onschuldige stemmetjes:

„The doctors are present
„How happy we are
„God bless the doctors
The doctors of the „Kortenaer".

Ja, hulde aan de heeren doctoren van den Kortenaer, vooral hulde aan Dr. van Trotsenburg voor al hetgeen hij gedurende die korte dagen voor het volk van St. Eustatius gedaan heeft.

Hulde en dank voor zijn onvermoeide werkkracht, zijn kundige succesvolle behandeling, zijn practische raadgevingen, zijn hartelijke, joviale, moedgevende hulp als medicus.

Maar ook 'n woord van dank aan onzen geachten Griffier en Postdirecteur den Weled. Heer H. Elsmann die den dokter al die dagen lang onvermoeid en met veel tact als assistent ter zijde stond. Eere wien eere toekomt.

Amigoe-lezers, als ge nu nog niet overtuigd zijt, dat een dokter op St. Eustatius geen overbodige weelde is, dan......ja, dan is 't, dunkt mij 't beste, er maar nooit of te nimmer meer over te reppen, althans geen inkt er meer voor te vermorsen.

Doch daar het Gouvernement zoo spoedig de *Kortenaer* ter hulp zond in onzen docroralen, medicinalen nood, zoo blikken wij vol vertrouwen de toekomst te gemoet. Daaruit constateer ik met blijdschap, dat van billijke klachten nota genomen wordt. Daarom ook dank den Gouverneur van Curaçao, die niet doof voor onze bede bleef, dank ook in naam van de arme melaatschen.

J. P.

St. Eustatius, 22 Maart 1904.

---

van twee millioen menschen berekenen zij de eerste uitgaven: entrées de campagne, paarden en wagens, transportmiddelen, schoeisel, kleedingstukken enzoovoort, op ongeveer twee milliard, te verdeelen over twee maanden, dus op 33 millioen per dag. Deze kosten komen boven de gewone dagelijksche uitgaven voor soldij, levensmiddelen, fourages en onderhoud. In tijd van vrede worden die, voor het Fransche leger, berekend op 400 millioen franks. De oorlogssterkte is ongeveer 6 maal grooter dan de vredessterkte, dus zouden die geregelde uitgaven 2400 millioen franks worden. Doch de prijzen van alle levensmiddelen en andere behoeften zullen aanmerkelijk strijgen; Bloch neemt aan met minstens de helft, Jules Roche met een derde. Deze laatste schatting nemend zullen de 2400 millioen met 800 millioen moeten worden vermeerderd en op 3200 millioen worden gebracht. De fourages voor de paarden zullen al niet minder in prijs stijgen, en kunnen voor 600,000 paarden niet veel minder bedragen dan 600 millioen, waardoor het totaal op 3800 millioen komt. Voor de overige uitgaven een bedrag van 250 à 300 millioen rekenend — de ,begrooting wijst thans 278 millioen aan — komt het totaal op 4100 millioen, of meer dan elf millioen per dag voor onderhoud van het leger gedurende den geheelen duur van den oorlog.

Dit leger echter trekt ten strijde. Het levert slagen, waarin wapenen en ammunitie worden vernield, paarden en menschen worden gedood, huizen, kerken, molens, fabrieken worden verwoest, oogst, levensmiddelen, kleeding en tal van andere dingen worden verbrand. Bij de millioenen, die wij per dag berekenden voor het onderhoud, komen de millioenen voor telkens terugkeerende uitgaven en schadeloosstelling, voor het opcommandeeren van paarden en wagens, voor het aanmaken van ammunitie, voor het vervaardigen en herstellen van wapens. Deze uitgaven worden zeker niet te hoog geschat, wanneer men met Bloch daarvoor hetzelfde bedrag aanneemt, als het dagelijksche onderhoud van het leger kost.

Uit deze cijfers is het duidelijk, welke ontzettende schatten een oorlog verslindt. Het totaal der uitgaven, waartoe Bloch en Jules Roche komen door redeneering en becijfering verschilt slechts weinig van de gegevens, die Schaffle in zijn bovengenoemde berekening geeft.

Wat nu den tegenwoordigen oorlog tusschen Rusland en Japan betreft, moet men de cijfers nog veel hooger stellen, omdat de kosten verdubbelen, daar er te zee en te land wordt gevochten. Reken eens uit, wat er alleen wordt uitgegeven voor transportkosten, kolenverbruik der schepen, etc. Dan, loopt de schade ook veel hooger, daar averij of verlies van een enkel oorlogschip al spoedig eenige millioenen wegsleept.

Daarom is een moderne oorlog zulk een verschrikkelijke ramp voor een volk, omdat nog jaren lang belasting moet worden betaald om de gemaakte onkosten aan te zuiveren.

Ingezonden Mededeelingen.

Certifica: Que hace diez años ha usado con buen éxito en las enfermedades prominentes del pecho, raquitismo, escrófulas, etc., la admirable preparación conocida con el nombre de Emulsión de Scott, en la cual se hallan felizmente asociados los hipofosfitos de cal y sosa con el aceite de hígado de bacalao. Y ha observado además que es tolerada por los estómagos más delicados, contribuyendo poderosamente al desarrollo físico de los niños, quienes la piden con avidez por su sabor agradable.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Aan de hollandsche provincie der Eerw. Paters Dominikanen werden weder twee nieuwe missies aangeboden.

In het najaar zullen eenige Paters naar La Paz [Peru] vertrekken om daar werkzaam te wezen aan het Seminarie tot opleiding der geestelijken.

In de hollandsche bladen lazen wij, dat de Weleerw. Paters JACOBUS NIELEN en LEO KRAMER, professoren aan het St. Dominikus–college te Nijmegen, zich weldra naar Spanje zullen begeven, en hun intrek nemen in het klooster van Avila om zich de spaansche taal meer eigen te maken.

Naar verluidt, zou ook de oud-president van het Seminarie Scherpenheuvel, de Zeereerw. Pater R. REGOUIN, met hen naar La Paz vertrekken.

Ook vernemen wij, dat spoedig eenige Paters zich zullen inschepen naar Portorico om het groote gebrek aan Priesters eenigszins aan te vullen.

* *
*

Uit Holland is bericht ontvangen, dat de Zeereerw. Pastoor J. M. VAN WEERELT door de geneesheeren is goedgekeurd en half Mei naar Curaçao zal terugkeeren. Met hem zullen ook drie nieuwe missionarissen de reis naar onze kolonie ondernemen.

Rouwbeklag.

Van harte nemen wij deel in het treurig verlies van den H. E. G. heer Gouverneur en Echtgenoote door den plotselingen dood van Vrouwe Douairière C. E. B. C. STERN-VON STUBLER, moeder van Vrouwe DE JONG VAN BEEK EN DONK.

Zwaar moet deze slag getroffen hebben, omdat hij viel zoo geheel onverwacht, nadat nauwelijks de wonde geheeld was, veroorzaakt door het verlies van JHR. STERN.

Regenval.

van 1 — 4 Mrt	....	0	mM.
van 5 — 11 „	....	0	mM.
van 12 — 18 „	....	1	mM.
van 19 — 25 „	....	0	mM.
van 26 — 31 „	....	2½	mM.
Totaal		3,½	mM.

Dit cijfer is voor de maand Maart al bijzonder laag. Dit jaar heeft zich niet al te best ingezet. Er is nog zeer weinig regen gevallen. De oogst heeft daardoor ook veel geleden. De aren konden zich moeilijk zetten, op vele plaatsen hebben zij wel gebloeid, maar tot vrucht kwam het niet. Ook hebben de muggen en rupsen zeer veel kwaad gedaan. De oogst was evenals de regen zeer plaatselijk, wel veel beter dan verleden jaar, toen er zoo goed als niets viel te oogsten, maar lang niet wat men verwachten kon. Maar men mag al tevreden wezen met de halmen, die zoo goed zijn opgeschoten en ten minste wat veevoeder geven. Niettegenstaande de maïs op zeer veel plaatsen reeds is binnengehaald, dikwijls gedwongen, omdat men het vee wederom los liet loopen, mogen wij ons toch verheugen over de flinke buitjes, die in deze laatste dagen loslieten; men vertelde ons, dat in de benedendistricten ± 100 mM. gevallen is. Waren er nu maar dammen om het overtollige water tegen te houden en te bewaren voor den drogen tijd.

Onderwijs.

Zij, die voor een benoeming als onderwijzer 3e. klasse op Curaçao, Bonaire of St. Eustatius op een aanvangsttraktement van f800. —'s jaars, in aanmerking wenschen te komen, worden hierbij verzocht hunne desbetreffende, op zegel gestelde requesten, vóór 1°. Mei a. s. aan den Hoog EdelGestrengen Heer Gouverneur in te dienen.

Oproeping.

Ouders en voogden van jongelieden, die in het belang der cultures van de kolonie Curaçao lessen wenschen te volgen aan 's Rijks landbouwschool te Wageningen en die gebruik willen maken van de twee daarvoor bestemde studiebeurzen, worden uitgenoodigd zich, tot het bekomen daarvan, op gezegelde requesten te wenden tot den HoogEdelGestrengen heer Gouverneur der kolonie.

Posterij.

Van af Vrijdag den 1n. April is het Postkantoor overgeplaatst naar het huis N°. 1, fort Amsterdam.

Postpakketten en postwissels zullen dan voorloopig worden aangenomen in hetzelfde lokaal, waar dat tot dusverre geschiedt.

De loketten zullen te beginnen met 1°. April a. s. tot nadere kennisgeving buiten gebruik zijn gesteld. De brieven en andere stukken bestemd voor de tegenwoordige huurders zullen van af boven genoemden datum ten Postkantore worden bewaard, om aan hen of aan een persoon, die behoorlijk machtiging daartoe heeft bekomen, te worden afgegeven. De huurpenningen over het 2e kwartaal dj. worden niet geïnd.

* *
*

De met den Nederlandschen paketschoener „Gouverneur van den Brandhof" naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden Dinsdag den 5n. April a. s. om 8. a. m. gesloten.

* *
*

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

S. B. Brandao, N. N. Estupine, Gaberil Antonio Hdhor, Maris & Schippers, Romana Maduro ten huize van Delfina, Frita Rodriquez, Maria Sanchez.

Onze financiën.

De staat van Februari is, wat de BELASTINGEN betreft, alles behalve gunstig, zelden 1|12 van de raming; het geheel bleef ruim ƒ8000 daar beneden, door dat wat over was in Januari, wordt dit verminderd tot ƒ4,541,745. Men vergete hierbij niet, dat zeer veel belastingen per kwartaal, of op het einde van het jaar betaald worden. Wat echter bemoedigend was, is dat aan licht en bakengeld, haven- en veiligheidsrecht en aan loodsgelden meer dan voldoende werd opgebracht.

Aan *inkomsten van onderscheiden aard* werd in Februari meer dan ƒ20,000 minder ontvangen dan in Januari en bleef ±ƒ2,000 beneden 1|12 van de raming voor deze maand. Het surplus van Januari dekt ook dit tekort, zoodat de opbrengst van deze rubriek nog met ƒ16,908,88 de raming voor de twee eerste maanden dezes jaars overtreft.

Dr. van Hall.

Wij lezen in *De Surinamer:*

„Naar wij nader vernemen, zal Dr. VAN HALL, de inspecteur van den Landbouw in West-Indië den 18n. April van hier naar Curaçao vertrekken om bij de tentoonstelling, die aldaar den 23n. Mei gehouden zal worden aanwezig te zijn. Dat eene lezing door den inspecteur zal gehouden worden — zooals de *Amigoe di Curaçao* mededeelde — is tot nog toe onbekend. Begin Juli zal de inspecteur hier terug zijn.

De inspecteur zal dus twee maanden in onze kolonie vertoeven. Hoogstwaarschijnlijk zal er in dien tijd wel een bezoek gebracht moeten worden aan de verschillende eilanden.

Wat op Suriname nog niet bekend was, dat namelijk de Inspecteur hier een lezing zou houden, hebben wij indertijd uit zeer goede bron vernomen en blijven derhalve bij ons gevoelen.

Postkantoor.

Wij vestigen de aandacht onzer lezers op de bekendmaking van den Postdirecteur omtrent de gedeeltelijke verplaatsing van het postkantoor met het oog op de verbouwing.

Onze arbeiders in Suriname.

In de Koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het jaar 1905 lezen wij het volgende onder de rubriek I. SPOORWEGAANLEG:

„In de derde week van December werden de arbeidskrachten versterkt door een 170tal, op de Curaçaosche eilanden geworven arbeiders. Deze werving, welke door de zorg van het Gouvernement van Curaçao is geschied, bleek gunstig geslaagd. Over het algemeen toch voldoen de aangeworven arbeiders goed.

Om hen te acclamatiseeren en langzamerhand te gewennen aan de van hun Vaderland zoo verschillende natuur in Suriname, werden zij voorloopig gedeeltelijk op het Vanicapad werkzaam gesteld."

Een verrassing.

Niet in Mei, maar in April zal de tentoonstelling reeds geopend worden, echter niet hier, doch op de eilanden: De Gouverneur heeft den Gezaghebbers verzocht eerst alles op de eilanden te exposeeren, alvorens het naar Curaçao te zenden.

Naar wij vernemen, is er nog al deelneming van daar te verwachten.

Wageningen.

In *De Curaçaosche Courant* geschiedt namens den Gouverneur een oproeping aan Ouders en Voogden om gebruik te maken van de studiebeurzen onzer kolonie als tegemoetkoming aan jongelieden, die in het belang der cultures van de kolonie Curaçao lessen willen volgen aan 's Rijks landbouwschool te Wageningen.

Uit hetgeen we hier en daar mochten opvangen, is ons gebleken, dat velen een verkeerd idée hebben over deze landbouwschool.

Het onderwijs aan de Rijkslandbouwschool wordt gegeven in vier geheel op zich zelf staande afdeelingen.

I. De afdeeling *Landbouwschool* met tweejarigen cursus.

Zij is bestemd om leerlingen, die later den practischen landbouw zullen uitoefenen de kennis en ontwikkeling bij te brengen, die voor eene juiste uitoefening van het landbouwbedrijf onmisbaar zijn.

Tot deze afdeeling worden ook gebracht:

a. eene éénjarige *voorbereidingsklasse* ten behoeve van hen, die geen voldoend uitgebreid lager onderwijs hebben genoten, tevens dienende als voorbereidingsklasse voor de afdeeling „Tuinbouwschool", enz.

b. eene éénjarige klasse voor den *Indischen landbouw* ten behoeve van hen, die, zonder breede vooronwikkeling, zich voor de Indische cultures wenschen te bekwamen, welke klasse zich, wat het leerplan betreft, aansluit aan de afdeelingen „Landbouwschool" en „Tuinbouwschool".

II. De afdeeling „*Tuinbouwschool*", met tweejarigen cursus.

Tot deze afdeeling wordt ook gebracht een tweejarige „Wetenschappelijke cursus", waarop een meer wetenschappelijk onderricht in tuinbouw wordt gegeven en die, wat het leerplan betreft, aan de „Tuinbouwschool" aansluit.

III. De afdeeling „*Hoogere Burgerschool.*"

Deze heeft een vierjarigen cursus, met dien verstande, dat bij het onderwijs in hoofdzaak het leerplan wordt gevolgd van de hoogere burgerschool met vijfjarigen cursus, bedoeld in artikel 17 van de wet van 2 Mei 1863 (*Staatsblad* No. 50).

IV. De afdeeling „*Hoogere Land- en Boschbouwschool.*"

Deze omvat:

a. een cursus voor Nederlandschen boschbouw;

b. een cursus voor Indischen landbouw;

c. een cursus voor Nederlandschen landbouw;

d. een cursus voor Indischen boschbouw;

e. het suikerlaboratorium.

Deze cursussen zijn zonder toelatingsexamen toegankelijk voor hen, die eene hoogere burgerschool met 5 jarigen cursus of de afdeeling Hoogere Burgerschool der Rijkslandbouwschool met vrucht hebben doorloopen.

De cursus begint met 1 Februari en eindigt op 31 Januari van 't volgende jaar.

Het schoolgeld voor het volgen van alle lessen is bepaald op ƒ40 's jaars.

Om tot de *voorbereidende klasse* te worden toegelaten moet de leerling den leeftijd van 16 jaren bereikt hebben.

De *Landbouwschool* sluit zich aan het uitgebreid lager onderwijs aan. De leerlingen moeten 17 jaren oud zijn.

De *Indische klasse* is toegankelijk voor hen, die met vrucht de eerste en de tweede klasse der afdeeling „Landbouwschool" hebben doorloopen.

Voor verdere bijzonderheden raadplege men den Staatsalmanak, waaruit ook wij onze gegevens putten.

In de OPROEPING wordt gesproken van *studiebeurzen*, bedoeld wordt echter *tegemoetkoming*. In het geheel werd hiervoor uitgetrokken ƒ 500, d. i. voor iedere beurs ƒ 250. De volledige onkosten berekenen wij op minstens ƒ 1000, bijkomende uitgaven, boeken, kleeding, huisvesting er in begrepen. Het eerste en laatste jaar moet men hier nog de reiskosten bij tellen.

Of nu zoo'n tegemoetkoming van ƒ 250 erg aanlokkend werken zal, betwijfelen wij.

Zou men niet beter doen om de ƒ 500 maar onverdeeld te laten, dan kan men ten minste van een *tegemoetkoming* spreken, die misschien iemand verleiden kan tot proefneming.

Zou het echter wel praktisch wezen curaçaosche jongelieden een opleiding te geven in Wageningen? Dicht bij zijn er betere gelegenheden, meer berekend voor onze toestanden. Wageningen schijnt nu juist niet zulk een buitengewoon goede school te wezen, als men verneemt, wat Minister KUYPER op 4 Maart in de Tweede Kamer zeide:

„Ik zal niet uitweiden over de landbouwschool te Wageningen; maar ik meen toch wel te mogen zeggen, dat men thans vrij eenparig toestemt, dat die school een mislukking is geweest, zoowel wat de wijze van opzet betreft, als wat aangaat de resultaten daarvan verkregen."

Schaakspelen.

Donderdag 10 Maart jl. gaf Dr. J. F. S. Esser, Arts, scheepsgeneesheer van het stoomschip „Prins Maurits" K. W. I. M., een schaaksimultaan-séance in Venezuela te Caracas. Bij de uitreis reeds had Dr. Esser, die Hollander is en zijne studiën te Leiden voltooide, bij verschillende gelegenheden getoond, dat hij een schaker was zooals er zeer weinigen bestaan.

Op uitnoodiging had hij toen reeds in verschillende havens tegen enkelen blind [zonder het bord te zien) gespeeld en wel zonder een enkele partij te verliezen. De geestdrift was hierover in de verschillende plaatsen zoodanig gestegen, dat men hem een officieele uitnoodiging zond te Caracas te komen simultaan spelen.

Bij de thuisreis ontscheepte hij zich te P. Cabello en na een 10 uur lange en vermoeiende reis kwam hij tegen den avond te Caracas, waar

bij denzelfden dag gelijktijdig tegen 24 der sterkste spelers van geheel Venezuela in het veld trad. De geestdrift was zoodanig, dat enkelen zich zelfs 4 dagreizen getroost hadden om present te kunnen zijn. Het aantal toeschouwers, waaronder vele dames, was dan ook zoo groot als de beide zalen van de Aliance française slechts konden bevatten. Buitendien verdrongen zich buiten de nieuwsgierigen voor de geopende ramen. In die zalen waren in een zeer lange rij 24 tafels, ieder met een speler en een bord gewapend, opgesteld en de simultaanspeler liep snel langs de tafels, waar hij overal direct zijn zet klaar had, terwijl ieder zijner tegenstanders natuurlijk 24 maal zoo lang tijd had om hun zet te bedenken. Hoewel het spel bij den aanvang met enorme snelheid plaats had, kon men reeds zeer spoedig de zware vermoeienis van de lange reis bij Dr. Esser waarnemen. Niettemin, ofschoon hij het tempo moest verlangzamen, speelde hij uitstekend en vooral op de sterksten (de beroemdheden waren aan de eerste tafels geplaatst) scheen hij zeer verbeten, zoodat hij aan de eerste vier borden geen enkele partij verloor.

Eindelijk in den nacht om circa 2 uur was de strijd beslist. Hij won 10 partijen, verloor er 7 en 7 bleven remise (onbeslist). Dit resultaat is, zijn vermoeienis en de sterkte der spelers in aanmerking genomen, hoogst bevredigend. Nadat men nog een paar uur feestelijk tezamen geweest was, werd door hem een korte rust genoten en den volgenden morgen, nadat er verschillende photographische opnamen van hem alleen en door de sterkste spelers omringd, genomen waren, schaarde men zich andermaal in slagorde. Zes spellen werden opgezet en ieder werd bestuurd door enkelen der beste spelers, die over den te spelen zet onderling beraadslaagden.

Bij deze gelegenheid bleek vooral de groote schaakkracht van Dr. Esser. Slechts één partij verloor hij en nog in een voor hem zeer voordeelige positie door een blunder. Van de overige partijen bleef er een onbeslist. Daar ook verschillende regeeringspersonen tegenwoordig waren, bood men hem als erkenning van zijn diensten de ridderorde der Bolivar 3e. kl. aan. Zijn bezoek heeft het schaakleven in Venezuela zeer bevorderd en de club kreeg reeds denzelfden avond 25 nieuwe leden. De schakers waren hem dankbaar en hij zal lang in hunne herinnering voortleven, al bestaat er ook weinig kans dat zij hem ooit zullen wederzien.

Buitenland.

DE OORLOG.

Het is bijna niet mogelijk het juiste te ontwarren uit al die tegenstrijdige berichten, die deze week ons werden overgeseind, of in de buitenlandsche bladen voorkwamen.

Officieel is nu verklaard, dat de vloot van Vladivostock niet in open zee is, maar zich geankerd heeft in de Possiet-baai. In 't begin werd deze verandering van ankerplaats door de Japanneezen niet geweten, zeer slim begonnen zij met een bombardement op Vladivostock om zekerheid te verkregen omtrent het aanwezig zijn der schepen, en uit het vuren der kanonnen de ligging der booten te bepalen. Nog slimmer echter antwoordden alleen de forten, wat voldoende was om de japansche vloot tot spoedig terugtrekken te bewegen zonder iets aangaande de russische schepen te hebben achterhaald.

Port-Arthur is 22 Maart weder voor de zooveelste maal gebombardeerd. 's Morgens om 9 uren kwamen 16 japansche oorlogsbodems, in hun midden 7 branders beschermende, tot dicht bij het kanaal, dat toegang geeft tot de haven. Daar lieten zij de schepen gevuld met ontplofbare stoffen zinken, terwijl de forten van Port-Arthur en de japansche vloot een geducht kruisvuur onderhielden. Na hun arbeid volbracht te hebben, trokken de japanneezen weer langzaam terug en staakten 't vuur om 11 uren. Rondom de haven van Port-Arthur ligt het tot op 3 mijlen afstands bezaaid met gezonken schepen, of mijnen, deels door Rusland tot zijn bescherming, deels door Japan tot versperring van Ruslands vloot gelegd.

Uit dit alles blijkt de groote waarde van dit punt, alle voorbereidselen wijzen op het groote gewicht van dit fort. Niet minder kan men dit afleiden uit vele valsche berichten. Zoo werd deze week door eenige engelsche bladen verspreid, dat Port-Arthur reeds verlaten was, welk bericht groote verbittering te St. Petersburg heeft teweeg gebracht.

Ook te land blijft alles bepaald tot de vroegere door ons aangegeven standen. Port-Arthur en Vladivostock isoleeren, de spoorlijn bij Kharbin, het kruispunt, afsnijden. Spoedig echter zal het ook hier, evenzeer als op zee tot een uitbarstig moeten komen. De Koreanen zijn thans geheel en al op de hand van Japan en helpen trouw mee. Reeds werden hier en daar de Kozakken teruggeslagen, die een inval deden in het Noorden van Korea. Men verwacht, dat nu de positie van Japan voldoende versterkt is, spoedig zal worden voortgerukt naar Mantschoerije. De koude vraagt echter ook van de Japanneezen menig slachtoffer.

Zondag 27 Maart beproefde de japansche vloot opnieuw de russische schepen in de haven van Port-Arthur op te sluiten. 's Nachts om 2 uren zonden zij weder 4 groote schepen met brandbare stoffen, en 6 torpedowerpers naar het kanaal. Het zoeklicht van het fort ontdekte hen en onmiddellijk begon het vuur. De russische kruiser *Silni* wierp een torpedo tegen het eerste japansche schip, dat spoedig zonk. Toen stormde alles op de *Silni* los, deze werd deerlijk gehavend en moest op het land loopen, doch raakte 's ochtends weer vlot.

De kapiteins en de manschappen van 3 schepen kwamen om, de bemanning van het vierde schip werd gevangen genomen.

Dit is dus een nederlaag voor Japan, en hoogstwaarschijnlijk ook een groot verlies aan mannen.

De averij van de *Silni* is voor Rusland ook een geen geringe schade. Aan boord sneuvelden 7 soldaten en 1 officier, terwijl 12 mannen gewond werden.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen
NEW-YORK,
PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1904.	Zulia	Philad.	Marcb.	Caracas	Zulia	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Feb. 18	Feb. 20	Feb. 27	Mrt. 5	Mrt. 12	Mrt. 19
Komt aan te SAN JUAN		25		10		24
Vertrekt van „		26		11		25
Doet CURAÇAO aan		28		13		27
Komt aan te LA GUAIRA	20	29	Mrt. 5	14	19	28
Vertrekt van „	21	Mrt. 2	6	16	20	30
Komt aan te PTO. CABELLO		3		17		31
Vertrekt van „		4		18		April 1
Komt aan te CURAÇAO	22	5	7	19	21	2
Vertrekt van „	29	6	14	20	28	3
Doet LA GUAIRA aan		7		21		4
Doet PONCE „	Mrt. 2		16		30	
„ SAN JUAN „		9		23		6
Komt aan te NEW-YORK	8	14	22	28	April 5	11

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marac.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Feb. 22	Feb. 29	Mrt. 7	Mrt. 14	Mrt. 21	Mrt. 28
Komt aan te MARACAIBO	23	1	8	15	22	29
Vertrekt van „	27	4	12	18	27	Apr. 3
Komt aan te CURAÇAO	28	5	13	19	28	2

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO.